

[Socialministeren.]

muligt. Det er derfor foreslået at ophæve det obligatoriske tilsyn med børn uden for ægteskab og med børn, til hvis forsørgelse der udbetales bidrag gennem det offentlige.

Det er ikke meningen hermed at lade børneværnenes almene forebyggende arbejde falde bort, tværtimod. Forslaget tilsigter at gøre arbejdet mere effektivt. Dette sker dels ved, at det søges koncentreret om familier, hvor en støtte er påkrævet, dels ved at arbejdet udbygges i en positiv retning som en familierådgivning og ikke som en blot og bar kontrollerende foranstaltning, en rådgivning og støtte, som det står den enkelte familie frit for om den vil modtage eller ikke.

I nogle kommuner er man allerede under den gældende lov i gang med modernisering af tilsynet og rådgivningen bl. a. i tilknytning til sundhedsplejen. Disse bestræbelser skal kunne fortsættes og udbygges på det nye grundlag.

Det er meget ønskeligt, at den nye lovgivning kan inspirere også andre børne- og ungdomsværn til at følge disse eksempler og udvise initiativ med hensyn til at finde frem til en hensigtsmæssig form. For at understøtte en sådan udvikling er der foreslået adgang til under visse betingelser at yde refusion af en del af udgifterne ved familierådgivning på samme måde som af børneværnsudgifter i øvrigt.

Det obligatoriske tilsyn vil herefter være begrænset til tilsynet med plejebørn og for børn i dagpleje yderligere begrænset til de tilfælde, hvor plejehjemmet har mere end 2 børn i pleje.

Fra visse sider er det blevet udtalt, at det retteste ville være at bevare det gældende børnetilsyn fuldt ud, i al fald indtil der foreligger et resultat af den undersøgelse, socialforskningsinstituttet har i gang om behovet for tilsyn. Hertil er at sige, at der ikke ved lovforslaget er taget stilling til, hvilke grupper af familier børneværnet bør eller skal tilbyde rådgivning. Det er muligt, at det — bl. a. ved socialforskningsinstituttets undersøgelse — vil vise sig at være grupper inden for de nuværende tilsynsfamilier. Jeg har dog ment, at det er rigtigst, uanset hvad undersøgelsen måtte vise, allerede nu at foreslå tilsynet ophævet som et for familierne pligtigt tilsyn.

En anden hovedopgave for børneværnene vil det nu som før være at træde til med hjælpeforanstaltninger, hvor et barn eller en ung har vanskeligheder, som forældrene, skolen og andre opdragere ikke magter. Det drejer sig om tilfælde, hvor et barn eller en ung står uden forsørger, hvor forsørgerne er ude stand til at varetage forsørgelsen på betryggende måde, hvor barnet eller den unge har vanskeligt ved at tilpasse sig sine daglige omgivelser, skolen eller samfundet, eller hvor barnet eller den unge ikke får fornøden pleje eller opdragelse eller i øvrigt ikke lever under tilfredsstillende forhold.

Det har været magtpåliggende ved forberedelsen af det foreliggende lovforslag at søge at fjerne de forestillinger, der måtte være knyttet til børneværnet som en strafende eller fordømmende offentlig myndighed. Skal gode resultater af forsorgsarbejdet opnås, må det foregå i en atmosfære af tillid og samarbejde. Børneværnsforanstaltninger må derfor ydes som et tilbud til familierne om vejledning og om effektiv hjælp og støtte først og fremmest med henblik på om muligt at bevare barnet og den unge i familien, eventuelt efter et kortere ophold uden for hjemmet til behandling eller opretning af en forkert udvikling, legemlig eller sjælelig.

Endvidere må alle myndigheder og institutioner, der har med børn at gøre, indtages i et nært samarbejde med børneværnene om løsning af denne opgave. Lovforslaget indeholder en forpligtelse for børneværnene til at søge sådant samarbejde etableret eller styrket, men jeg vil gerne benytte lejligheden her til at appellere til de kredse, der kan være tale om, om at yde børneværnene den nødvendige bistand i arbejdet.

Det må dog ikke glemmes, at børneværnet ved siden af at være den almindelige rådgivende og hjælpende instans for familier med børn også fortsat er den myndighed, det påhviler at gribe ind med tvangsmæssige forholdsregler, hvis barnets eller den unges velfærd er truet. Det gælder, hvad enten vanskelighederne skyldes barnets egen opførsel eller forholdene i hjemmet eller måske et samspil af omstændigheder. Børne- og ungdomsværnet må derfor være udstyret med den fornødne myndighed til at løse denne opgave.

Selv i sådanne tilfælde vil det imidlertid